

kurspolitik for en lille, åben økonomi som den danske er ikke et reelt alternativ. Det er ikke et godt alternativ, og jeg vil stærkt advare imod at tro, at det er noget, der kan gøre tingene nemmere for os.

Hvis vi spørger det engelske erhvervsliv i dag, hvorfor de beklager sig så kraftigt, som de gør, så er det, fordi England har flydende valuta. De relativt store kursudsving, pundet er udsat for, skaber store problemer for det engelske erhvervsliv.

Til allersidst: Jeg anerkender gerne vismændenes arbejde, det er slet ikke det, jeg anfægter, men jeg vil bare lige understrege, også fra den talerstol, når nu vismændene er brugt så mange gange, at vismændene klart tilkendegiver, at de i deres rapport og i deres analyser afstår fra at vurdere fordelene ved dette økonomiske politiske samarbejde, som deltagelsen i den fælles valuta er. Derfor skal man læse den rapport med megen stor omhu og interesse – det vil jeg selv gøre – men også notere sig, at det ikke er en vurdering af konsekvenserne ved, at vi er med.

### **Tredje næstformand (Poul Nødgaard):**

Ja, jeg har en række korte bemærkninger: Hr. Keld Albrechtsen, hr. Holger K. Nielsen, hr. Kristian Thulesen Dahl, hr. Klaus Hækkerup og hr. Frank Dahlgaard. Nå, statsministeren. Det er ikke oplyst over for mig, at statsministeren vil have ordet, men det er i orden. Sådan er reglerne jo.

### **Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):**

Jeg vil gerne starte med at bekræfte over for hr. Holger K. Nielsen, at det nationale kompromis var fuldstændig afgørende for at komme ud af en situation i 1992, og at det nationale kompromis fortsat også for mig og for regeringen er af fundamental værdi.

Det skal ikke underkendes på nogen måde. Det skal huskes. Ikke for at vi bare skal vende ryggen til alting, men for at vi også skal huske på, at vi har en forpligtelse til – og det er også det, der optager hr. Holger K. Nielsen og alle os andre – at gøre, hvad vi kan for at holde sammen på befolkningen, også i det europæiske spørgsmål. Og jeg kan forsikre for, at jeg er præcis lige så meget optaget af det spørgsmål, der hedder sammenholdet, der hedder større samling omkring det europæiske spørgsmål, som hr. Holger K. Nielsen er, og det fører mig også frem til at sige, at jeg sådan set godt kan

forstå, at der er mange mennesker, der er i tvivl. Hvordan kunne det være anderledes?

Der er også mange mennesker, der har fået afklaret deres holdninger. Men jeg føler på en måde, at debatten her i dag har givet sit bidrag til, at vi er kommet lidt længere, og vi vil i hvert fald fra regeringens side gøre, hvad vi kan, for at holde tonen her, diskutere det, forklare det, vende det.

Jeg vil også godt sige til diskussionen om fordele og ulemper, at det jo ikke er sådan, at vi har forpligtet os til fra regeringen på forhånd at sige: Der skal være x antal ulemper og y antal fordele, og hvis der er nogen mindre, så er det ligesom ikke rigtigt.

Det, vi har forpligtet os til, er at gennemgå argumenterne meget nøje, belyse dem, vende dem og dreje dem, og der er det altså regeringens konklusion, som jeg også har lyttet mig til, at mange, mange partier i Folketinget er nået til, at når man vender og drejer påstandene og argumenterne i henholdsvis ulempekategorien og fordelekategorien, så kommer man til en meget klar streg, der hedder, at det her er altså i Danmarks grundlæggende interesse.

Til hr. Holger K. Nielsen må jeg derfor sige, at jeg føler fuld respekt for det nationale kompromis, også i dag. Jeg tror, fru Elisabeth Arnold sagde, at der jo ikke står i det nationale kompromis, at forbeholdene aldrig nogen sinde i fremtiden kan forandres af det danske folk. Der står netop i det nationale kompromis, at hvis de skal forandres, så kan det kun ske gennem det danske folks beslutning ved en folkeafstemning. Og det var kloge ord, der blev skrevet på det tidspunkt. For det er jo sådan, det må være.

Det andet, jeg synes er vigtigt at huske fra det nationale kompromis, jeg husker jo vore forhandlinger med alle de ansvarlige partier, er – og dér har jeg ligesom mange andre haft min opfattelse, og jeg tror, vi alle sammen godt kan huske det – hvordan vil Europa udvikle sig? Vi har jo altid lige siden 1972 diskuteret, i hvilken retning Europa ville udvikle sig. Og jeg mener i virkeligheden, at hvis vi sammenligner vore diskussioner fra 1992 med billedet af Europa i år 2000, så synes jeg, at vi ligger tættere på en udvikling, der har beroliget os for nogle af de bekymringer, der var – også i SF, for den sags skyld.

Vi fik ikke en kæmpe stor europahær. Vi fik en krisestyring, som begynder at tegne sig. Vi fik ikke et økonomisk-politisk samarbejde i den